

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 940

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 23 noiembrie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
219.	— Lege pentru modificarea Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive	2
959.	— Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive	3
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
321.	— Ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor privind aprobarea diferenței de cofinanțare a Centrului European al Consumatorilor România, pe anul 2016	3
656.	— Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea Planului de management al sitului Natura 2000 ROSC10225 Seaca — Optășani	4
1.189/2.646/2.091.	— Ordin al viceprim-ministrului, ministrul economiei, comerțului și relațiilor cu mediul de afaceri, al ministrului finanțelor publice și al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2016 pentru Societatea SISTEMPLAST — S.A., unde Societatea OLTCHIM — S.A., aflată sub autoritatea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, deține 94,4% din capitalul social	5–7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 31 din 17 octombrie 2016 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	8–16

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****pentru modificarea Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței
cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive****Parlamentul României adoptă prezenta lege.**

Art. I. — Legea nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 11 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11, alineatele (2) și (4)—(7) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Verificarea se efectuează de o comisie care are în componență un reprezentant al direcției județene pentru sport, un reprezentant al organizatorului competiției, responsabilul de ordine și siguranță al organizatorului de joc, precum și reprezentanți ai unității de jandarmerie și ai inspectoratului pentru situații de urgență competente teritorial.

.....
(4) Activitatea comisiei se materializează într-un proces-verbal, în care se consemnează îndeplinirea sau neîndeplinirea obligațiilor organizatorului. În caz de neîndeplinire a obligațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3) și la art. 10 alin. (1) lit. d), g), h), j), m), n), o), t), ț), v) și x), prin procesul-verbal se stabilesc termene de conformare.

(5) La împlinirea termenelor de conformare sau la solicitarea organizatorului, comisia efectuează o nouă verificare, ocazie cu care întocmește un nou proces-verbal în care consemnează îndeplinirea obligațiilor sau, după caz, sancțiunile aplicabile organizatorului.

(6) Sancțiunile se aplică de federația de specialitate, la sesizarea comisiei, și constau în retragerea dreptului organizatorului de joc de a desfășura jocuri sportive cu spectatori în arena respectivă sau interzicerea accesului spectatorilor în anumite sectoare de tribună.

(7) Un exemplar al proceselor-verbale întocmite se înaintează comisiei județene de acțiune împotriva violenței în sport, respectiv a municipiului București, care efectuează anual o analiză a respectării condițiilor de siguranță a arenelor sportive în care se desfășoară competiții și jocuri sportive și informează autoritățile publice locale cu privire la măsurile luate, însoțite de propuneri pentru creșterea eficienței măsurilor de prevenire și

combatere a faptelor antisociale săvârșite cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive.”

2. Articolul 26 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 26. — (1) Săvârșirea de către organizator a următoarelor fapte constituie contravenție și se sancționează după cum urmează:

a) cu amendă de la 3.000 lei la 10.000 lei, nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 10 alin. (1) lit. a), b), l), p), s) și ș) și la art. 10 alin. (2) lit. a), b), c), d), h), i), j) și k);

b) cu amendă de la 10.000 lei la 30.000 lei, nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 10 alin. (1) lit. c), f) și y) și la art. 10 alin. (2) lit. e), f) și l);

c) cu amendă de la 30.000 lei la 50.000 lei, nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 10 alin. (1) lit. d), e), g), h), i), j), k), m), n), o), r), t), ț), v) și x) și la art. 10 alin. (2) lit. g).

(2) În situația aplicării amenizii prevăzute la alin. (1) lit. c), organul din care face parte agentul constatator sesizează federația de specialitate, care dispune măsura administrativă a suspendării dreptului de a organiza jocuri sportive cu spectatori în arena respectivă sau, după caz, interzicerea accesului spectatorilor în anumite sectoare de tribună, pe o perioadă cuprinsă între 30 și 90 de zile.”

3. La articolul 27 alineatul (12), literele a) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei, cea prevăzută la lit. b);

.....
c) cu amendă de la 5.000 lei la 15.000 lei, cele prevăzute la lit. a) și c).”

Art. II. — Dispozițiile art. I intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. III. — Legea nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 11 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
FLORIN IORDACHE

PREȘEDINTELE SENATULUI
CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

București, 17 noiembrie 2016.
Nr. 219.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru modificarea Legii nr. 4/2008
privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia
competițiilor și a jocurilor sportive**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 16 noiembrie 2016.
Nr. 959.

**ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE
ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE**

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA CONSUMATORILOR

O R D I N

**privind aprobarea diferenței de cofinanțare a Centrului
European al Consumatorilor România, pe anul 2016**

În baza prevederilor art. 39¹ din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 5 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 700/2012 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă suma de 100.000 lei, reprezentând diferența din cofinanțarea Centrului European al Consumatorilor România, din cadrul Asociației pentru Protecția Consumatorilor din România, pe anul 2016.

Art. 2. — Resursele financiare necesare cofinanțării Centrului European al Consumatorilor România sunt asigurate prin finanțare de la bugetul de stat, prin bugetul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, titlul X „Alte cheltuieli”, articolul 59.11 „Asociații și fundații”.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor,
Marcel Bogdan Pandelică

București, 18 noiembrie 2016.
Nr. 321.

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN**privind aprobarea Planului de management al sitului
Natura 2000 ROSCI0225 Seaca — Optășani**

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 108.773/AC din 24 februarie 2016 al Direcției biodiversitate,

ținând cont de Avizul Agenției pentru Protecția Mediului Olt nr. 7.707 din 14 septembrie 2015, Decizia etapei de încadrare nr. 6.583 din 14 septembrie 2015 emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Olt, Avizul Ministerului Culturii nr. 6.756 din 12 noiembrie 2015, Adresa Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 119.486 din 17 decembrie 2015, Adresa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 212.198 din 15 decembrie 2015 și Adresa nr. 88.157/108.417 din 11 februarie 2016, Adresa Direcției generale păduri nr. 156.211/IM din 26 noiembrie 2015, nr. 157.185/IM din 23 decembrie 2015 și Adresa nr. 15.621/IM din 20 ianuarie 2016,

în temeiul prevederilor art. 21 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 38/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0225 Seaca — Optășani, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Viorel Traian Lascu,
secretar de stat

București, 31 martie 2016.
Nr. 656.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 940 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

MINISTERUL
ECONOMIEI,
COMERȚULUI ȘI
RELAȚIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI
Nr. 1.189
din 18 octombrie 2016

MINISTERUL
FINANȚELOR PUBLICE
Nr. 2.646
din 10 noiembrie 2016

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI
SOCIALE ȘI
PERSOANELOR
VÂRSTNICE
Nr. 2.091
din 26 octombrie 2016

ORDIN

privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2016 pentru Societatea SISTEMPLAST — S.A., unde Societatea OLTCHIM — S.A., aflată sub autoritatea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, deține 94,4% din capitalul social

Având în vedere prevederile art. 4 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 9 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 957/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 18 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 344/2014 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, precum și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare,

viceprim-ministrul, ministrul economiei, comerțului și relațiilor cu mediul de afaceri, ministrul finanțelor publice și ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2016 pentru Societatea SISTEMPLAST — S.A., unde Societatea OLTCHIM — S.A., aflată sub autoritatea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, deține 94,4% din capitalul social, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Viceprim-ministru,
ministrul economiei,
comerțului și relațiilor cu
mediul de afaceri,
Costin Grigore Borc

p. Ministrul finanțelor
publice,
Daniela Pescaru,
secretar de stat

Ministrul muncii, familiei,
protecției sociale și
persoanelor vârstnice,
Dragoș-Nicolae Pîslaru

Societatea SISTEMPLAST — S.A.
 Strada Uzinei nr. 1, municipiul Râmnicu Vâlcea, județul Vâlcea
 Cod unic de înregistrare: RO 11438007

BUGETUL DE VENITURI ȘI CHELTUIELI
 pe anul 2016

		INDICATORI	Nr. rd.	Propuneri an curent 2016 - mii lei -
0	1	2	3	4
I.		VENITURI TOTALE (Rd.1=Rd.2+Rd.5+Rd.6)	1	7.155
	1	Venituri totale din exploatare, din care:	2	7.155
		a) subvenții, cf. prevederilor legale în vigoare	3	
		b) transferuri, cf. prevederilor legale în vigoare	4	
	2	Venituri financiare	5	
	3	Venituri extraordinare	6	
II		CHELTUIELI TOTALE (Rd.7=Rd.8+Rd.20+Rd.21)	7	7.146
	1	Cheltuieli de exploatare, din care:	8	7.144
		A. cheltuieli cu bunuri si servicii	9	694
		B. cheltuieli cu impozite, taxe si varsaminte asimilate	10	33
		C. cheltuieli cu personalul, din care:	11	6.107
		C0 Cheltuieli de natură salarială(Rd.13+Rd.14)	12	4.908
		C1 ch. cu salariile	13	4.580
		C2 bonusuri	14	328
		C3 alte cheltuieli cu personalul, din care:	15	0
		cheltuieli cu plati compensatorii aferente disponibilizarilor de personal	16	
		C4 Cheltuieli aferente contractului de mandat si a altor organe de conducere si control, comisii si comitete	17	95
		C5 cheltuieli cu asigurările și protecția socială, fondurile speciale și alte obligații legale	18	1.104
		D. alte cheltuieli de exploatare	19	310
	2	Cheltuieli financiare	20	2
	3	Cheltuieli extraordinare	21	
III		REZULTATUL BRUT (profit/pierdere)	22	9
IV		IMPOZIT PE PROFIT	23	
V		PROFITUL CONTABIL RĂMAS DUPĂ DEDUCEREA IMPOZITULUI PE PROFIT, din care:	24	9
	1	Rezerve legale	25	
	2	Alte rezerve reprezentând facilități fiscale prevăzute de lege	26	
	3	Acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți	27	9

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

4	Constituirea surselor proprii de finanțare pentru proiectele cofinanțate din împrumuturi externe, precum și pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plății dobânzilor, comisioanelor și altor costuri aferente acestor împrumuturi	28	
5	Alte repartizări prevăzute de lege	29	
6	Profitul contabil rămas după deducerea sumelor de la Rd. 25, 26, 27, 28, 29	30	0
7	Participarea salariaților la profit în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul operatorului economic în exercițiul financiar de referință	31	
8	Minimum 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local în cazul regiilor autonome, ori dividende convenite acționarilor, în cazul societăților/ companiilor naționale și societăților cu capital integral sau majoritar de stat, din care:	32	
a)	- dividende convenite bugetului de stat	33	
b)	- dividende convenite bugetului local	33a	
c)	- dividende convenite altor acționari	34	
9	Profitul nerepartizat pe destinațiile prevăzute la Rd.31 - Rd.32 se repartizează la alte rezerve și constituie sursă proprie de finanțare	35	
VI	VENITURI DIN FONDURI EUROPENE	36	
VII	CHELTUIELI ELIGIBILE DIN FONDURI EUROPENE, din care:	37	
a)	cheltuieli materiale	38	
b)	cheltuieli cu salariile	39	
c)	cheltuieli privind prestarile de servicii	40	
d)	cheltuieli cu reclama si publicitate	41	
e)	alte cheltuieli	42	
VIII	SURSE DE FINANȚARE A INVESTIȚIILOR, din care:	43	70
1	Alocații de la buget	44	
	alocații bugetare aferente plății angajamentelor din anii anteriori	45	
IX	CHELTUIELI PENTRU INVESTIȚII	46	70
X	DATE DE FUNDAMENTARE	47	
1	Nr. de personal prognozat la finele anului	48	294
2	Nr.mediu de salariați total	49	189
3	Castigul mediu lunar pe salariat (lei/persoană) determinat pe baza cheltuielilor de natură salarială *)	50	2.164
4	Castigul mediu lunar pe salariat determinat pe baza cheltuielilor cu salariile (lei/persoană) (Rd.13/Rd.49)/12*1000	51	2.019
5	Productivitatea muncii în unități valorice pe total personal mediu (mii lei/persoană) (Rd.2/Rd.49)	52	37,86
6	Productivitatea muncii în unități fizice pe total personal mediu (cantitate produse finite/ persoană)	53	
7	Cheltuieli totale la 1000 lei venituri totale (Rd.7/Rd.1)x1000	54	999
8	Plăți restante	55	0
9	Creanțe restante	56	0

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 31

din 17 octombrie 2016

Dosar nr. 2.054/1/2016

Iulia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Roxana Popa	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Romanița Ecaterina Vrînceanu	— judecător la Secția I civilă
Nina Ecaterina Grigoraș	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Tăbârcă	— judecător la Secția I civilă
Bianca Elena Țândărescu	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Minorora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ileana Izabela Dolache	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Dorin	— judecător la Secția a II-a civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul Dosarului nr. 2.054/1/2016 a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă în Dosarul nr. 4.006/101/2015 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, în corelare cu dispozițiile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările ulterioare, și ale articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente

imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012, respectiv dacă termenul de prescripție prevăzut de dispozițiile art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, este afectat de o cauză specială de suspendare a prescripției extinctive, în reglementarea dată de dispozițiile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cu modificările ulterioare, și ale articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosarul cauzei a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, și că intimata-pârâtă Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a depus punct de vedere formulat în scris privind chestiunea de drept supusă judecării.

Doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele completului de judecată, a constatat că nu există chestiuni prealabile sau excepții, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din data de 14 aprilie 2016, în Dosarul nr. 4.006/101/2015, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept menționată.

II. Expunerea succintă a procesului

2. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Mehedinți la data de 4 mai 2015 cu nr. 4.006/101/2015, reclamantul A.P. a chemat în judecată Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, solicitând obligarea acesteia la plata sumei de 5.952,22 lei, reprezentând despăgubirile pentru imobilele preluate în mod abuziv.

3. În motivarea cererii, reclamantul a arătat că, la data de 25 aprilie 2010, a primit Decizia nr. xxxx/29.01.2010, pronunțată în dosarul de despăgubiri. Constatând că nu primește suma cuvenită, s-a deplasat la sediul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, unde i s-a comunicat că a fost întrerupt sistemul de plată, începând cu data de 15 mai 2010, urmând să revină atunci când acesta va fi reluat. Reclamantul a arătat că, ulterior, i s-a returnat întreaga documentație, cu motivarea că nu a valorificat titlul de despăgubire în termenul legal de 3 ani de la data comunicării acestuia.

4. A susținut că, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, nu există niciun termen de prescripție, iar în cei 3 ani au fost sistate plățile, în perioada 15 mai 2010—15 mai 2013, el neavând nicio culpă.

5. Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a formulat întâmpinare, invocând excepția tardivității introducerii cererii de chemare în judecată cu privire la emiterea titlului de plată aferent Deciziei nr. xxxx/2010.

6. În susținerea excepției tardivității, pârâta a arătat că, în conformitate cu art. 181 din titlul VII al Legii nr. 247/2005, astfel cum a fost modificat prin titlul I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2007 pentru accelerarea procedurii de acordare a despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2010, titlurile de despăgubire puteau fi valorificate de către deținătorul acestora, în sensul manifestării exprese a opțiunii sale pentru emiterea unui titlu de plată ori de conversie, cu respectarea termenelor și limitărilor prevăzute de art. 3 lit. h) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare.

7. S-a susținut că nevalorificarea titlului de despăgubire în termenul de prescripție de 3 ani și neconstituirea dosarului de opțiune are drept consecință prescrierea dreptului de a solicita instanței suma prevăzută în titlul de despăgubire.

8. Pârâta a invocat dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cu modificările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012, susținând că procedura privind constituirea dosarului de opțiune nu a fost suspendată, termenul prevăzut de art. 181 alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, operând în exercitarea dreptului de opțiune pentru emiterea unui titlu de plată ori de conversie, respectiv pentru valorificarea titlului de despăgubire.

9. Pârâta a concluzionat că, în situația în care reclamantul ar fi constituit în termen legal un dosar de opțiune, în temeiul deciziei Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, ar fi putut beneficia de un titlu de plată emis și plătit în mod efectiv de Ministerul Finanțelor Publice.

10. Prin Sentința civilă nr. 53 din 29 septembrie 2015, Tribunalul Mehedinți — Secția I civilă a respins cererea formulată de reclamantul A.P., în contradictoriu cu pârâta Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.

11. Prima instanță a reținut că demersul juridic urmărit de reclamant prin introducerea cererii de chemare în judecată are ca scop emiterea titlului de plată, urmare a Deciziei nr. xxxx/29.01.2010 privind acordarea de despăgubiri în cuantum de 5.952,22 lei, decizie comunicată la 25 aprilie 2010.

12. În art. 4 din Decizia nr. xxxx/29.01.2010 se stipulează că, pentru valorificarea acestei decizii, se va urma procedura prevăzută la capitolul V1 din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare.

13. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2010, a fost modificat și completat titlul VII din Legea nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare.

14. Deși în art. 4 din Decizia nr. xxxx/29.01.2010, prin care a fost emis titlul de despăgubire în cuantum de 5.952,22 lei, s-a stipulat în mod expres că, pentru valorificarea deciziei, se va urma procedura prevăzută la capitolul V1 din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare (capitol introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2010), reclamantul nu a urmat procedura administrativă pentru valorificarea titlului său de despăgubire, în sensul că nu și-a manifestat opțiunea prin care urma să fie făcută efectiv plata.

15. Cum posibilitatea valorificării titlurilor de despăgubire, în sensul manifestării opțiunii de către deținător, este limitată în timp prin lege [dispozițiile art. 181 alin. (4), introdus în Legea nr. 247/2005 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea

nr. 142/2010], la un termen de 3 ani de la data emiterii, instanța a constatat prescripția dreptului de valorificare a titlului de despăgubire.

16. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012, a fost suspendată până la data de 15 mai 2013 emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri prevăzute în titlul VII din Legea nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare.

17. Prin Legea nr. 117/2012 a fost modificat art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, în sensul că a fost suspendată emiterea titlurilor de plată prevăzute în titlul VII din Legea nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, până la data de 15 mai 2013, iar conform alin. (2), persoanele care, până la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență, au optat pentru acordarea titlurilor de plată, dar acestea nu au fost emise, puteau opta pentru conversia titlurilor de despăgubire în acțiuni emise de Fondul „Proprietatea”, în timp ce persoanele care nu fac o asemenea opțiune vor primi titluri de plată după expirarea perioadei de suspendare.

18. Suspendarea prevăzută de aceste acte normative nu a fost de natură să întrerupă cursul prescripției extinctive pentru persoanele care erau beneficiare ale titlurilor de despăgubire și care, în 3 ani de la emiterea acestora, puteau să le valorifice în sensul constituirii dosarului de opțiune.

19. Împotriva acestei hotărâri a declarat apel reclamantul, motivând că termenul de prescripție nu este stipulat în Legea nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, și că a mers la Fondul „Proprietatea” de mai multe ori pentru a depune decizia pentru continuarea procedurilor prevăzute de lege, însă, de fiecare dată, a fost îndrumat să revină atunci când plățile se vor relua, deoarece în perioada 15 mai 2010—1 ianuarie 2014 plățile au fost sistate.

20. Investită cu soluționarea apelului declarat de reclamant, Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

III. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

21. Prin Încheierea de sesizare din data de 14 aprilie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.006/101/2015, Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă, verificând admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, a reținut următoarele aspecte:

22. De lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor art. 181 alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, în corelare cu dispozițiile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cu modificările ulterioare, și ale articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012, depinde soluționarea pe fond a cauzei, respectiv trebuie stabilit dacă acțiunii pendinte i se aplică termenul de prescripție prevăzut de dispozițiile art. 181 alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, iar, în caz afirmativ, dacă acel termen este afectat de o cauză specială de suspendare a prescripției extinctive, în reglementarea dată de dispozițiile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cu modificările ulterioare, și ale articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012.

23. S-a menționat că modificările succesive și repetate ale legilor de retrocedare au lăsat necorelate o serie de prevederi legale, în concurs cu condamnările repetitive ale României în ceea ce privește nerespectarea dreptului la proprietate, consacrat de prevederile art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ceea ce a condus la pronunțarea unei hotărâri-pilot în materie.

24. Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre.

25. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la momentul formulării sesizării.

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

26. După comunicarea raportului, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, intimata-pârâtă Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a depus punct de vedere formulat în scris privind chestiunea de drept supusă judecării.

27. A apreciat că legiuitorul a stabilit un termen imperativ (peremptoriu) și absolut de 3 ani, a cărui nerespectare atrage decăderea persoanei îndreptățite de a solicita valorificarea titlului de despăgubire.

28. Prin urmare, așa cum s-a menționat și în raportul întocmit în cauză, pentru a nu pierde dreptul de a obține valorificarea titlurilor de despăgubire, creditorul trebuia să își manifeste opțiunea, în sensul art. 18 alin. (1) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, înăuntrul termenului de 3 ani de la data emiterii acestor titluri, care însă nu expiră mai devreme de 12 luni de la prima ședință de tranzacționare a acțiunilor emise de Fondul „Proprietatea”.

29. Împrejurarea că, ulterior exprimării opțiunii creditorului, a fost suspendată emiterea titlurilor de plată sau a titlurilor de conversie nu a avut niciun efect asupra termenului în care trebuia să fi fost făcută valorificarea titlurilor de despăgubire.

30. În concluzie, intimata-pârâtă a apreciat că termenul de prescripție prevăzut de dispozițiile art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, nu a fost afectat de o cauză specială de suspendare a prescripției extinctive, în reglementarea dată de dispozițiile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cu modificările ulterioare, și ale articolului unic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012.

V. Punctul de vedere al completului de judecată cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

31. Completul de judecată al Curții de Apel Craiova — Secția I civilă a considerat ca fiind extrem de relevantă, pentru a descrie starea de fapt și de drept existentă la acel moment, expunerea de motive care a stat la baza adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012.

32. Totodată, chiar dacă legea impune expunerea unui punct de vedere și din partea instanței, completul de judecată a apreciat că opinia sa nu poate fi tranșantă de o parte sau alta a interpretărilor aplicabile speței, pentru că o eventuală antepunțare poate fi sancționată de către părțile litigante prin formularea unei cereri de recuzare.

33. Cu toate acestea, instanța de trimitere a considerat că poate formula unele întrebări pe care instanța supremă le poate supune aprecierii sale în pronunțarea unei soluții.

34. Astfel, de vreme ce legiuitorul, prin expunerea de motive consemnată la începutul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012, recunoaște, printre altele, că: „*ulterior momentului epuizării Fondului Proprietatea, prin emiterea de titluri de despăgubire de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, în lipsa unei participații a statului la Fondul Proprietatea, nu mai pot fi parcurse toate etapele procesului de acordare a despăgubirilor reglementate de către titlul VII din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele*

măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că persoanele îndreptățite se află în imposibilitatea exercitării după această dată a dreptului de opțiune privind dreptul la despăgubire sub formă de acțiuni la Fondul Proprietatea”, se ridică întrebarea firească dacă o persoană diligentă, care ar fi lecturat textul respectiv, ar mai putea fi sancționată cu aplicarea termenului de prescripție de 3 ani pentru neexercitarea dreptului său la opțiune.

35. În aceeași expunere de motive, legiuitorul confirmă și faptul că „*în acest moment nu mai există un mecanism instituțional și legal prin care să se concretizeze dreptul persoanelor îndreptățite la acordarea despăgubirilor și prin urmare se impune acordarea unui interval de timp în vederea identificării de către statul român a unor soluții financiare privind continuarea procesului de acordare a despăgubirilor*”.

36. Având în vedere și existența Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010 în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a ales să sancționeze sistemul de despăgubire creat prin Legea nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, se ridică o nouă întrebare, și anume dacă mai poate fi aplicată sancțiunea prevăzută de legea respectivă, în contextul apariției unei noi legi, Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, prin care statul încearcă tocmai a pune în acord legislația internă cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

37. Pe de altă parte, la fel de relevantă este și întrebarea dacă pasivitatea unei persoane, în exprimarea unei opțiuni, astfel cum se impune și prin titlul de despăgubire, nu ar putea fi sancționată prin aplicarea termenului de prescripție și, respectiv, dacă se poate considera că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cu modificările ulterioare, sau Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012, ar fi de natură a reglementa o cauză specială de suspendare a prescripției extinctive.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

38. În urma solicitării adresate de către Înalta Curte de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat că nu s-au identificat hotărâri judecătorești care să vizeze problema de drept în discuție, cu excepția Tribunalului Argeș, care a arătat că termenul de prescripție prevăzut de dispozițiile legale invocate este afectat de o cauză specială de suspendare a prescripției extinctive, practica judiciară a acestei instanțe fiind unitară în sensul suspendării emiterii titlurilor de plată prevăzute în titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, pentru perioada indicată în actul normativ.

39. Cu toate acestea, din hotărârile atașate sesizării rezultă că la nivelul Curții de Apel Mureș, Curții de Apel Timișoara, Curții de Apel Iași și Curții de Apel Constanța au fost pronunțate hotărâri judecătorești în această materie, existând o practică judiciară neunitară, în sensul că unele instanțe au apreciat că termenul de 3 ani prevăzut de art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, nu este afectat de prevederile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cu modificările ulterioare, și ale articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012, în timp ce într-o altă opinie s-a considerat că acest termen de 3 ani este afectat de o cauză specială de suspendare a prescripției extinctive în reglementarea dată de dispozițiile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cu modificările ulterioare, și ale articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012.

40. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 619/C/2.171/III-5/2016 din 7 iulie 2016, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practică judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

41. Dispozițiile art. 181 alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005 nu au făcut obiectul controlului de constituționalitate.

42. Prin Decizia nr. 183 din 2 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 444 din 19 iulie 2013, Decizia nr. 802 din 27 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 721 din 24 octombrie 2012, Decizia nr. 760 din 20 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 721 din 24 octombrie 2012, Decizia nr. 979 din 22 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 30 ianuarie 2013, și Decizia nr. 723 din 5 iulie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 550 din 6 august 2012, au fost respinse excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente.

43. Cu ocazia analizării criticilor de neconstituționalitate formulate în aceste cauze, Curtea Constituțională a reținut că: „În ceea ce privește dreptul de proprietate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că despăgubirea recunoscută printr-o decizie definitivă și executorie constituie un bun în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; neexecutarea plății într-un termen rezonabil constituie, deci, o atingere a dreptului reclamantului la respectarea bunurilor, ca și faptul că lipsa de lichidități nu poate justifica un asemenea comportament (Ambruosi împotriva Italiei, 2000, Burdov împotriva Rusiei, 2002).

Guvernul, prin adoptarea ordonanței de urgență criticate, nu neagă însă existența și întinderea despăgubirilor constatate prin hotărâri judecătorești și nu refuză punerea în aplicare a acestora. Măsura criticată este mai degrabă una de garantare a dreptului de proprietate asupra bunului dobândit în sensul Convenției, fiind, deci, o aplicare a art. 44 alin. (2) din Constituție, în contextul economic actual, caracterizat de restrângeri de natură bugetară și de dificultăți în menținerea echilibrului bugetar.

De altfel, faptul că, până la data de 15 mai 2013, se suspendă emiterea titlurilor de despăgubire/conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, iar personalul din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților întocmește și ține la zi evidența dosarelor de despăgubire, înregistrează noi dosare de despăgubiri, analizează documentația existentă în aceste dosare în vederea soluționării legale a cererilor de despăgubire și ia măsurile necesare în scopul inventarierii și arhivării dosarelor de despăgubire depuse de către persoanele îndreptățite, relevă atenția pe care legiuitorul delegat o acordă executării întru totul a hotărârilor judecătorești ce cad sub incidența Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012.

Soluția legislativă criticată reprezintă o normă temporară (fiind luată până la data de 15 mai 2013), care nu aduce atingere înseși substanței dreptului la valorificarea titlurilor de despăgubire, obligația statului urmând a se executa după acest termen, prin aceasta titularul dreptului la despăgubire nefiind

nevoit să suporte o sarcină excesivă și disproporționată, astfel cum susțin autorii excepției.

În concluzie, măsurile stabilite prin actul normativ criticat sunt în acord cu dispozițiile constituționale și convenționale referitoare la ocrotirea proprietății, de vreme ce urmăresc un scop legitim — echilibrul bugetar al unui stat aflat în criză economică — și sunt proporționale, având în vedere marja mare de apreciere a statului în domeniul politicilor economice și sociale, precum și echilibrul realizat de către stat prin măsurile respective.”

44. Totodată, Curtea Constituțională a mai reținut că: „Faptul că, potrivit ordonanței de urgență criticate, se suspendă, până la data de 15 mai 2013, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri nu reprezintă o durată excesivă a executării unei hotărâri judecătorești, având în vedere atât caracterul sistemic al problemelor apărute în legătură cu executarea titlurilor executorii având ca obiect despăgubiri rezultate din aplicarea legilor privind restituirea proprietăților, cât și valoarea titlurilor executorii în această materie care este foarte mare.

De pildă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, soluționând Cererea nr. 60.858/00 și pronunțând Decizia de admisibilitate din 17 septembrie 2002 în Cauza Vasyl Petrovych Krapivnytskyi împotriva Ucrainei, a apreciat că un termen de 2 ani și 7 luni de executare a unei hotărâri judecătorești nu este excesiv în condițiile concrete ale cauzei, respectiv lipsa vădită de fonduri a unității militare debitoare. Totodată, în Cauza Burdov împotriva Rusiei, 2002, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că o autoritate statală nu ar putea să invoce lipsa de lichidități pentru a justifica refuzul de a executa o condamnare.

Or, în cauza de față, Guvernul român nu refuză executarea hotărârilor judecătorești, ci suspendă, pentru o perioadă de timp, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri.

În concluzie, o atare măsură, având caracter temporar, nu este contrară dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Constituție și art. 6 din Convenție, regula în această materie fiind executarea hotărârilor judecătorești în conformitate cu dreptul comun în materie, adoptarea de către Guvern a Ordonanței de urgență nr. 4/2012 fiind motivată și de dificultățile întâmpinate cu privire la executarea hotărârilor judecătorești, în această materie, datorită inexistenței, în prezent, a unui mecanism instituțional și legal prin care să se concretizeze dreptul persoanelor îndreptățite la acordarea despăgubirilor.

Acordarea unui interval de timp în vederea identificării de către statul român a unor soluții financiare privind continuarea procesului de acordare a despăgubirilor justifică adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012, fără ca prin aceasta să se aducă atingere art. 21 alin. (3) din Constituție.

Curtea observă că ordonanța de urgență criticată a fost adoptată în contextul implementării hotărârii-pilot pronunțate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, fiind o măsură temporară care va reglementa, pe lângă măsurile privind reformarea legislației în domeniu, și modul în care va continua procesul de acordare a despăgubirilor, de natură a oferi un remediu adecvat tuturor persoanelor afectate de legile de reparație. Se are în vedere, astfel, adoptarea unor măsuri cu caracter general de natură a înlătura, pe viitor, disfuncționalități ale mecanismului de restituire sau de despăgubire și care să poată conduce la realizarea efectivă a dreptului la restituire sau la despăgubire, păstrând un just echilibru între diferitele interese în cauză. De altfel, instanța europeană a reținut în motivarea hotărârii-pilot pronunțate în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României

că statului trebuie să i se lase o marjă largă de apreciere pentru a alege măsurile destinate să garanteze respectarea drepturilor patrimoniale sau să reglementeze raporturile de proprietate din țară și pentru punerea lor în aplicare.”

45. În același sens este și Decizia nr. 371 din 26 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 5 august 2014, prin care Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, precum și ale articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012.

46. Prin Decizia nr. 512 din 12 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 107 din 12 februarie 2014, Curtea Constituțională a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, precum și ale articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările ulterioare.

47. În considerentele acestei decizii s-a reținut că: „Prin art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 s-au suspendat pe o perioadă de 2 ani, de la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență, respectiv de la data de 1 iulie 2010, emiterea titlurilor de plată prevăzute în titlul VII al Legii nr. 247/2005. Pe perioada de suspendare valorificarea titlurilor de despăgubire emise de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor s-a făcut prin conversia lor în acțiuni emise de Fondul «Proprietatea», corespunzător sumei pentru care s-a formulat opțiunea.

Persoanele care au optat pentru emiterea titlurilor de plată, dar care nu au fost emise de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților până la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență, puteau opta pentru conversia titlurilor de despăgubire în acțiuni emise de Fondul «Proprietatea».

Cei care nu au optat pentru această conversie erau îndreptățiți să primească titlul de plată după expirarea perioadei de suspendare.

Prin alin. (1) al articolului unic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012, înainte de modificarea adusă prin Legea nr. 117/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 456 din 6 iulie 2012, s-a prevăzut că pe o perioadă de 6 luni de la intrarea în vigoare a ordonanței de urgență, respectiv de la data de 15 martie 2012, se suspendă emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri prevăzute de titlul VII al Legii nr. 247/2005.

Prin art. I din Legea nr. 117/2012 a fost aprobată, cu modificări, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012. Astfel s-a prevăzut că suspendarea stabilită inițial prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 operează până la data de 15 mai 2013.

Prin art. II al Legii nr. 117/2012 a fost modificat art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010.

Astfel, emiterea titlurilor de plată a fost suspendată până la 15 mai 2013.

La fel ca și în reglementarea inițială, persoanele care au optat pentru acordarea titlurilor de plată, care nu au fost emise

de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, puteau opta pentru conversia titlurilor de despăgubire în acțiuni emise de Fondul «Proprietatea».

Cei care nu au optat pentru această conversie primeau titlul de plată după expirarea perioadei de suspendare.

Ulterior, a fost adoptată Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în temeiul prevederilor art. 114 alin. (3) din Constituție, republicată, în urma angajării răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și a Senatului, în ședința comună din data de 17 aprilie 2013. Legea nr. 165/2013 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013.

Prin această lege se reglementează sistemul de compensare prin puncte, aplicabil atât în situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate abuziv nu mai este posibilă, nici pe același amplasament și nici pe un altul, cât și în situația în care fostul proprietar sau moștenitorii acestuia a/au înstrăinat drepturile care i/li se cuvin.

Totodată, prin Legea nr. 165/2013 se abrogă dispozițiile referitoare la măsurile instituționale, la procedurile administrative pentru acordarea despăgubirilor, precum și la valorificarea titlurilor de despăgubire și stabilirea algoritmului de atribuire a acțiunilor emise de Fondul «Proprietatea», cuprinse în titlul VII Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv din Legea nr. 247/2005.

Astfel, dată fiind intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, procedura de soluționare a dosarelor de despăgubire constituite în temeiul Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, și nesoluționate până la data intrării în vigoare a legii se desfășoară în conformitate cu dispozițiile acesteia, astfel cum este prevăzut în mod expres de art. 4 din lege.

În concluzie, Legea nr. 165/2013 a fost adoptată în vederea remedierii sistemului de restituire a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist, în contextul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin Hotărârea-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, a acordat statului român un termen de 18 luni de la data rămânerii definitive a acesteia, termen prelungit succesiv până la data de 12 mai 2013 în vederea «adoptării de către autoritățile române a unor măsuri capabile să ofere un remediu adecvat tuturor persoanelor afectate de legile de reparație».

48. Prin Decizia nr. 1.602 din 15 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 93 din 6 februarie 2012, Decizia nr. 1.242 din 22 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 17 din 10 ianuarie 2012, Decizia nr. 1.633 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 60 din 25 ianuarie 2012, Decizia nr. 742 din 20 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 805 din 29 noiembrie 2012, Decizia nr. 168 din 28 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 25 aprilie 2012, și Decizia nr. 1.365 din 18 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 13 ianuarie 2012, Curtea Constituțională a respins excepțiile de neconstituționalitate referitoare la prevederile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010.

49. Curtea a statuat că „dispozițiile art. III alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, prevăzând suspendarea emiterii titlurilor de plată cuprinse în titlul VII «Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv» din Legea nr. 247/2005, nu aduc

atingere existenței dreptului de proprietate, dat fiind faptul că în art. III alin. (2) se prevede o modalitate temporară de exercitare a acestui drept, respectiv valorificarea, pentru o perioadă de 2 ani, a titlurilor de plată emise de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor prin conversia acestora în acțiuni emise de Fondul «Proprietatea» corespunzător sumei pentru care a fost formulată opțiunea.

Or, suspendarea prevăzută de textul de lege criticat nu echivalează cu imposibilitatea valorificării dreptului de creanță asupra statului, fapt ce ar contraveni dispozițiilor constituționale ale art. 44, ci cu reglementarea unei modalități de valorificare determinată de contextul economic actual, caracterizat prin restrângeri de natură bugetară și de dificultăți în menținerea echilibrului bugetar”.

50. De asemenea, Curtea Constituțională a constatat că „nu poate reține nici critica referitoare la pretinsa nesocotire a principiului egalității în drepturi, întrucât prevederile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 nu conduc la o situație discriminatorie. Textul de lege criticat instituie, într-adevăr, două categorii distincte de persoane, și anume cele cărora li s-au emis titlurile de plată anterior intrării în vigoare a ordonanței de urgență menționate și cele cărora nu li s-au emis încă titluri de plată și care pot opta fie pentru conversia acestora în acțiuni emise de Fondul «Proprietatea», fie pentru primirea titlurilor de plată după expirarea perioadei de suspendare. Dar diferențierea celor două categorii constă doar în introducerea unui decalaj temporal între momentele la care valorificarea titlurilor de plată pentru imobilele preluate în mod abuziv devine efectivă. Prin urmare, textul de lege criticat nu instituie o discriminare neconstituțională, ci reprezintă o reglementare care își găsește o justificare obiectivă și rezonabilă prin prisma motivațiilor economice care au stat la baza edictării actului normativ din care acesta face parte”.

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept

51. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă.

52. Asupra rezolvării de principiu a chestiunii de drept sesizate, opinia judecătorilor-raportori a fost în sensul că termenul de 3 ani prevăzut de art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, nu este afectat de prevederile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cu modificările ulterioare, și ale articolului unic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

53. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori, punctele de vedere formulate de părți și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

54. Condițiile de admisibilitate ale mecanismului juridic privind pronunțarea unei hotărâri prealabile reglementate de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă sunt îndeplinite.

55. Potrivit dispozițiilor menționate, „Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

56. Așadar, în privința obiectului și a condițiilor sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, instituie o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- cauza să fie soluționată în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;
- chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

57. Primele trei condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, curtea de apel investită cu soluționarea apelului urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care este definitivă, iar cauza care face obiectul judecării se află în competența legală a unui complet de judecată al curții de apel investit să soluționeze pricina.

58. De asemenea, se constată că, în jurisprudența sa¹, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut în mod constant că obiectul sesizării l-ar putea constitui atât o chestiune de drept material, cât și una de drept procedural, dacă, prin consecințele pe care le produc, interpretarea și aplicarea normei de drept au aptitudinea să determine soluționarea pe fond a cauzei, rezolvarea raportului de drept dedus judecării.

59. În speță, această condiție este îndeplinită, deoarece modul în care ar urma să fie interpretat și aplicat textul de lege cu privire la care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile influențează și soluția pe fond a cererii deduse judecării.

60. Este, de asemenea, îndeplinită și condiția caracterului de noutate a chestiunii de drept conținute într-un act normativ și asupra căreia instanța supremă nu a statuat în niciunul dintre modurile prevăzute de lege.

61. Cerința noutății este în mod evident îndeplinită atunci când chestiunea de drept a cărei rezolvare de principiu se solicită își are izvorul în reglementările nou-intrate în vigoare, mecanismul pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei asemenea chestiuni răspunzând intenției legiuitorului de a preveni practica neunitară a instanțelor de judecată în materie.

62. Noutatea, în sensul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, se referă însă și la o normă juridică intrată în vigoare cu mult timp în urmă sau chiar abrogată, dar a cărei aplicare a devenit actuală ulterior, prin prisma efectelor produse, instanța de judecată fiind chemată să se pronunțe în prezent asupra anumitor aspecte derivate dintr-un asemenea act normativ, devenind astfel actuală și cerința interpretării și aplicării normei de drept respective.

63. De asemenea, în stabilirea elementului de noutate a chestiunii de drept a cărei interpretare se solicită trebuie să se urmărească asigurarea funcției mecanismului hotărârii prealabile, de prevenire a practicii judiciare neunitare, astfel încât să se evite paralelismul și suprapunerea cu mecanismul recursului în interesul legii. Din consultarea jurisprudenței a rezultat că nu există soluții pronunțate la nivelul instanțelor de fond care să genereze practică neunitară, pentru activarea recursului în interesul legii, iar instanța supremă nu a statuat în niciun dosar asupra unei asemenea probleme de drept.

¹ Decizia nr. 1 din 18 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 20 ianuarie 2014, Decizia nr. 2 din 17 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 9 aprilie 2014, Decizia nr. 8 din 27 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 17 iunie 2015 etc.

64. Astfel, așa cum se va dezvolta în analiza pe fond a sesizării, ceea ce se solicită, în esență, este lămurirea regimului juridic al termenului de 3 ani prevăzut de art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la acțiunea dedusă judecății, prin care se solicită valorificarea unui titlu de despăgubire de către un deținător care nu a urmat procedura administrativă, în sensul manifestării opțiunii prin care urma să se facă efectiv plata, astfel cum este prevăzută în art. 18² din același act normativ.

65. Prin urmare, prezenta sesizare este admisibilă, chestiunea de drept a cărei lămurire se cere putând genera o dificultate reală de interpretare, care necesită o rezolvare de principiu pe calea procedurii prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

66. Chestiunea de drept pe care Curtea de Apel Craiova a supus-o dezlegării instanței supreme este următoarea: „*dacă termenul de prescripție prevăzut de dispozițiile art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, este afectat de o cauză specială de suspendare a prescripției extinctive, în reglementarea dată de dispozițiile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cu modificările ulterioare, și ale articolului unic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012*”.

67. Conform art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare — abrogat prin art. 50 lit. c) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, *titlurile de despăgubire se valorifică în termen de 3 ani de la data emiterii, care însă nu expiră mai devreme de 12 luni de la prima ședință de tranzacționare a acțiunilor emise de Fondul „Proprietatea”*.

68. La rândul său, art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010, cu modificările ulterioare, prevede că se suspendă emiterea titlurilor de plată prevăzute în titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, până la data de 15 mai 2013 [alin. (1)]. Persoanele care, până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, au optat pentru acordarea titlurilor de plată, dar acestea nu au fost emise de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, pot opta pentru conversia titlurilor de despăgubire în acțiuni emise de Fondul „Proprietatea”. Persoanele care nu optează pentru conversia titlurilor de despăgubire în acțiuni emise de Fondul „Proprietatea” vor primi titluri de plată după expirarea perioadei de suspendare prevăzute la alin. (1), potrivit procedurii stabilite prin titlul VII din Legea nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare [alin. (2)].

69. Iar conform articolului unic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012, în forma inițială, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se suspendă, pe o perioadă de 6 luni, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, prevăzute de titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare [alin. (1)]. În perioada prevăzută la alin. (1), personalul din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților întocmește și ține la zi evidența dosarelor de despăgubire, înregistrate în mod legal la aceasta, înregistrează noi dosare de despăgubiri, analizează documentația existentă în aceste dosare în vederea soluționării legale a cererilor de despăgubire și ia măsurile necesare în scopul inventarierii și arhivării dosarelor de despăgubire depuse de către persoanele îndreptățite [alin. (2)]. Alin. (1) al articolului unic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 a fost modificat prin Legea nr. 117/2012, începând cu

data de 9 iulie 2012, în sensul că, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se suspendă, până la data de 15 mai 2013, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, prevăzute de titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare.

70. Pentru a putea da o dezlegare problemei de drept cu care a fost sesizată instanța supremă este necesar să se lămurească prioritar problema naturii juridice a termenului de 3 ani prevăzut de art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, respectiv dacă acesta este un termen de prescripție sau de decădere.

71. Astfel, termenul de 3 ani prevăzut de norma legală nu poate fi considerat un termen de prescripție, indiferent după cum ne-am raporta la prevederile anterioare noului Cod civil, adoptat prin Legea nr. 287/2009, ori la prevederile Codului civil actual, pentru bunul motiv că valorificarea titlurilor de despăgubire nu se poate face prin intermediul unei acțiuni în justiție.

72. În condițiile art. 18 alin. (1) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare — abrogat prin art. 50 lit. c) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare —, după emiterea titlurilor de despăgubire aferente, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților va emite, pe baza acestora și a opțiunilor persoanelor îndreptățite, un titlu de conversie și/sau un titlu de plată. Titlul de conversie va fi înaintat depozitarului central în termen de 30 de zile calendaristice calculate de la data emiterii, în vederea conversiei în acțiuni, iar titlurile de plată vor fi remise Direcției pentru acordarea despăgubirilor în numerar în vederea efectuării operațiunilor de plată.

73. Iar, conform art. 18¹ alin. (1), titlurile de despăgubire pot fi valorificate de deținătorii acestora în una din modalitățile prevăzute în prezenta secțiune.

74. Așadar, valorificarea titlurilor de despăgubire se poate face numai prin opțiunea creditorului între un titlu de conversie și/sau un titlu de plată, în sensul textelor precitate, iar nu pe calea unei acțiuni în justiție a cărei neexercitare în termenul prescris de lege să atragă stingerea dreptului material la acțiune.

75. Or, conform art. 1 alin. (1) din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extintivă, republicat, dreptul la acțiune, având un obiect patrimonial, se stinge prin prescripție, dacă nu a fost exercitat în termenul stabilit de lege.

76. La rândul său, art. 2.500 alin. (2) din Codul civil prevede că prin drept la acțiune se înțelege dreptul de a constrânge o persoană, cu ajutorul forței publice, să execute o anumită prestație, să respecte o anumită situație juridică sau să suporte orice altă sancțiune civilă, după caz.

77. Dacă în sistemul anterior Codului civil actual nu exista o reglementare a termenelor de decădere — astfel încât nu poate fi indicat un text de principiu în temeiul căruia ar putea fi făcută calificarea termenului de 3 ani prevăzut de art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, atunci când valorificarea titlurilor de despăgubire trebuia făcută înainte de intrarea în vigoare a actualului Cod civil —, în cazul titlurilor de despăgubire emise după data de 1 octombrie 2011, când a intrat în vigoare noul Cod civil, sunt incidente prevederile art. 2.545 alin. (1) din Codul civil, conform cărora, prin lege sau prin voința părților, se pot stabili termene de decădere pentru exercitarea unui drept sau săvârșirea unor acte unilaterale.

78. Faptul că legiuitorul nu trebuie să prevadă în mod expres că un anumit termen este de decădere, natura juridică a termenului putând fi stabilită și pe cale de interpretare, se desprinde din art. 2.547 din Codul civil, care arată că, dacă din lege sau din convenția părților nu rezultă în mod neîndoielnic că un anumit termen este de decădere, sunt aplicabile regulile de la prescripție.

79. Însă, cum valorificarea titlurilor de despăgubire se face numai în cele două modalități prevăzute de art. 18 alin. (1) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, iar nu pe calea unei acțiuni în instanță, rezultă în mod neîndoielnic că termenul de 3 ani este de decădere, iar nu de prescripție și, pe cale de consecință, nu este susceptibil de întrerupere sau de suspendare.

80. Prin urmare, pentru a nu pierde dreptul subiectiv de a obține valorificarea titlurilor de despăgubire, în condițiile art. 2.545 alin. (2) din Codul civil, creditorul trebuie să își manifeste opțiunea, în sensul art. 18 alin. (1) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, înăuntrul termenului de 3 ani de la data emiterii acestor titluri, care însă nu expiră mai devreme de 12 luni de la prima ședință de tranzacționare a acțiunilor emise de Fondul „Proprietatea”.

81. Împrejurarea că, ulterior exprimării opțiunii creditorului, se suspendă emiterea titlurilor de plată sau a titlurilor de conversie nu are niciun efect asupra termenului în care trebuia să fi fost făcută valorificarea titlurilor de despăgubire. Astfel, trebuie realizată o distincție clară între etapa valorificării titlurilor de despăgubire, subordonată exclusiv comportamentului beneficiarului deciziilor deja emise și supuse termenului legal de 3 ani, și etapa emiterii titlurilor de plată sau a titlurilor de conversie reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012.

82. Referitor la aparentul paradox că într-o lege de reparație au fost instituite anumite termene pe care persoanele îndreptățite trebuie să le respecte, această opțiune a legiuitorului nu contravine jurisprudenței instanței de contencios european a drepturilor omului, care împreună cu dispozițiile convenționale și ale protocoalelor adiționale formează un „bloc de convenționalitate”, obligatoriu pentru instanțele naționale.

83. În acest sens trebuie reamintit că prin însăși Hotărârea-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, s-a impus necesitatea implementării unor măsuri de natură să urgenteze soluționarea cererilor vizând măsurile reparatorii pentru imobilele preluate abuziv de către stat.

84. Or, existența unor termene legale în care părțile implicate în procesul de restituire trebuie să îndeplinească anumite acte sau fapte juridice constituie garanții ale celerității procedurii, iar nu obstacole ale finalizării sale.

85. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a validat, în jurisprudența care a urmat adoptării Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, măsurile la care s-a oprit legiuitorul român, arătând că acesta a fixat termene precise pentru fiecare etapă administrativă și a prevăzut posibilitatea unui control jurisdicțional care permite instanțelor să verifice nu numai legalitatea deciziilor administrative, ci și să se subroge autorităților administrative prin pronunțarea, dacă este cazul, a unei decizii de restituire a bunului sau de acordare a unor compensații².

86. Totodată, având în vedere marja de apreciere a statului și garanțiile aferente prin instituirea unor reguli clare și previzibile, însoțite de termene imperative și de un control judiciar efectiv, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările

ulterioare, oferă, în principiu, un cadru accesibil și efectiv pentru soluționarea cererilor³ și, cu toate că termenele fixate pentru procedura administrativă, la care se pot adăuga și eventuale proceduri judiciare, pot prelunge durata de soluționare definitivă a pretențiilor, o atare situație excepțională este inerentă complexității factuale și juridice vizând restituirea proprietăților preluate abuziv, așa încât aceste termene nu pot fi considerate, în sine, ca ridicând o problemă de eficacitate a reformei și nici contrare drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special dreptului garantat de art. 6 paragraful 1, în ceea ce privește durata rezonabilă a procedurii⁴.

87. În consecință, pentru rațiuni ce se circumscriu interpretării prin analogie, nu s-ar putea susține că instituirea termenului de 3 ani de la data emiterii titlurilor de despăgubire, în care acestea trebuie valorificate, care însă nu expiră mai devreme de 12 luni de la prima ședință de tranzacționare a acțiunilor emise de Fondul „Proprietatea”, ar putea afecta celeritatea, văzută ca o garanție procesuală, impusă și protejată de dreptul la un proces echitabil reglementat de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, aplicabil și procedurilor de executare a unei hotărâri pronunțate de un organ cu atribuții jurisdicționale sau de o instanță judecătorească, sau dreptul de acces la un tribunal, în măsura în care un asemenea termen ar fi instituit într-o procedură administrativă obligatorie ale cărei rezultate ar putea fi contestate ulterior într-o procedură judiciară.

88. Pe acest aspect s-a pronunțat și Curtea Constituțională în numeroase decizii, verificând conformitatea cu Legea fundamentală a dispozițiilor Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, statuând în sensul că termenele introduse au ca scop eficientizarea procedurilor administrative și, în final, respectarea drepturilor tuturor persoanelor interesate, urmărind în același timp un scop legitim și existând un raport de proporționalitate rezonabil între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia⁵.

89. De asemenea, Curtea Constituțională a statuat în mod constant că reglementarea de către legiuitor, în limitele competenței sale, a unui drept — subiectiv ori procesual —, inclusiv prin instituirea unor termene, nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia, ci doar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă⁶.

90. În ceea ce privește soluția legislativă a suspendării, până la data de 15 mai 2013, emiterii titlurilor de despăgubire și a celor de conversie, precum și a procedurilor privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012, a cărei inaplicabilitate decurge din stabilirea naturii juridice a termenului de 3 ani instituit de art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, aceasta a fost, de asemenea, examinată de Curtea Constituțională, care a statuat că, fiind o măsură temporară, este în acord cu dispozițiile convenționale și constituționale referitoare la ocrotirea proprietății și nu reprezintă o durată excesivă a executării unei hotărâri judecătorești⁷.

² A se vedea în acest sens Hotărârea din 29 aprilie 2014, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Preda și alții împotriva României*, paragraful 119.

³ *Ibidem*, paragraful 121.

⁴ *Ibidem*, paragrafele 129 și 131.

⁵ Decizia Curții Constituționale nr. 95 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 322 din 5 mai 2014; Decizia Curții Constituționale nr. 179 din 1 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 3 iunie 2014; Decizia Curții Constituționale nr. 234 din 15 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 10 iulie 2014; Decizia Curții Constituționale nr. 396 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 1 august 2014.

⁶ Decizia Curții Constituționale nr. 201 din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 18 mai 2012; Decizia Curții Constituționale nr. 754 din 20 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 718 din 23 octombrie 2012.

⁷ Decizia nr. 1.602 din 15 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 93 din 6 februarie 2012, Decizia nr. 1.242 din 22 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 17 din 10 ianuarie 2012, Decizia nr. 1.633 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 60 din 25 ianuarie 2012, Decizia nr. 742 din 20 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 805 din 29 noiembrie 2012, Decizia nr. 168 din 28 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 25 aprilie 2012, și Decizia nr. 1.365 din 18 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 13 ianuarie 2012, prin care Curtea Constituțională a respins excepțiile de neconstituționalitate referitoare la prevederile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 521, cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă în Dosarul nr. 4.006/101/2015 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, stabilește că:

Termenul de 3 ani prevăzut de art. 18¹ alin. (4) din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, *nu este afectat* de prevederile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările ulterioare, și ale articolului unic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2012.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 octombrie 2016.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

